

TAR TON IGEN Det är nu 30 år sedan pianisten Lars Jönsson gav sin första pianoafton i Stöde kyrka. Sedan dess har han återkommit med lika många konserter, och på måndag inviger han årets upplaga av Stöde musikvecka med - ja, just det - en pianoafton. En tonåring som blivit stor, en talang som blivit etablerad konsertpianist. FOTO: SÖREN WALLDIN

Lars Jönsson har numera en dubbelroll i Stödes sommarmusik. Med sin 30-åriga pianoaftonstradition och sitt konstnärliga ledarskap för den tre år gamla kammar-musikveckan är han i mångt om mycket dess ansikte(n) utåt.

Långkörare sätter fart på musikveckan i Stöde

SUNDSVALL (ST)

På måndag öppnar Stöde musikvecka med en tradition tio gånger så gammal som festivalveckan.

Då firar Lars Jönsson 30 år som sommarpianist i Stöde kyrka – en pianoaftonstradition utan motstycke i våra trakter. Men i år blir det ny och oväntad musik.

I våras hade Lars Jönsson en mardröm.

– Jag är i Stöde kyrka och ger konsert och presenterar ett stycke av Haydn. Men när jag sätter mig vid pianot och ska spela reser sig publiken upp och går, alla utom tre. När jag frågar varför säger de som är kvar: Ja du vet, folk tycker det är så trevligt när du berättar, men egentligen spelar du samma musik hela tiden.

Även om Haydn, Beethoven och Schumann skrivit nog med pianomusik för tre decennier till (och världsbäst musik till på köpet) tolkades drömmen

STÖDE MUSIKVECKA

av en nyvaken, kallsvettig pianist som att det var dags för något nytt.

I år blir det därför amerikansk musik som inte motsvarar förväntningarna. Chick Corea – men inte jazz, utan klassiska småstycken. Astor Piazzolla – men inte tango utan ett klassiskt originalverk. Leonard Bernstein – men inte lättamt Broadway-sväng utan en kärv, mörk och okänd pianosonat.

– Det väntar sig ingen att jag ska spela. Man kan inte

alltid göra det som ligger bäst till hands och är angenämast: man måste sparka sig själv i häcken ibland, sammanfattar Lars Jönsson.

Dundra till hundra

För fyra-fem år sedan låg det lite i luften att hans långa tradition i Stöde var på väg att rinna ut.

– Jag sa aldrig att det var sista gången jag tänkte komma, men jag stod inte på mig för att få fortsätta. Nu däremot, när jag hållit på så här länge, kan jag lika gärna dundra på till hundra, säger han och skrattar.

Numera har han också rollen som konstnärlig ledare för musikveckan. Han gillar att sätta ihop program och planera, och han gillar att bjuda hit gästande musiker och tussa ihop dem i nya ensembler och formationer.

– Hit ska man inte bara komma och spela de program man alltid gör. Man ska spela tillsammans. Det är också roligt att visa

musiker söderifrån hur vackert Sverige är.

För 30 år sedan var det en 15-årig grabb, uppväxt i Sundsvall men också blockflöjtslev till Stödes eldsjäl Margareta Rudbo, som gav en av sina första soloaftnar. I dag möter man en etablerad konsertpianist, sedan många år bosatt och verksam i Tyskland; pianopedagog vid två musikhögskolor, kammar-musiker och familjefar. Tonåringen har blivit medelålders. Men passionen för musik dröjer kvar.

Hårt jobb

I höst, från mitten av oktober till slutet av januari, har han fyra (4!) lediga kvällar förutom juluppehållet. Då reser han, ensam och med kolleger, runt i Tyskland på en energislukande turné. Samtidigt måste han sköta sina elever vid musikhögskolorna i Stuttgart och Frankfurt, vilket betyder ständigt resande.

– Jag tycker det är kul att spela. Det är det bästa jag

vet. Jag har heller inga problem med att resa; att sitta på ett tåg och läsa i sex timmar. Men man måste vara organiserad för att det ska gå.

Vill vara med familjen

Det stora problemet är inte orken utan familjen, inte minst 3-årige sonen Nikolai.

– Till hösten ska vi organisera om så att jag kan vara mer med honom när jag är hemma. Inte minst för hans tvåspråkighet: om jag ska lära honom svenska måste vi ju få tid att prata, säger Lars Jönsson.

Han ångrar inte att han flyttade till Tyskland: han är hemma där, även om det inte är hans hemland. Att vara svensk i Tyskland är inga problem.

– Men efter ett tag märker man att tyskarna inte alls ser på vår kultur som vi själva upplever den. Till exempel går det knappt att hitta en svensk dikt där vintern är huvudobjekt; vi skriver om sommaren och våren. Men vintern är det

tyskarna mest förknippar oss med. Å andra sidan handlar alla tyska dikter om vin, inte öl.

– Några av våra tyska gäster i Stöde har också varit förvånade över att vi svenskar skrattar och är så glada. De har ju sett Ingmar Bergman-filmer, säger Lars Jönsson.

Men svensk musik går hem i Tyskland. Självt har Lars Jönsson låtit tyska sångelever sjunga Ture Rangström och Wilhelm Stenhammar på svenska och gläds åt resultatet. I år har han också japanska gästmusiker att sälja in Sverige och Stöde till.

Med hans spel och energi är det säkert inga problem.

text
Susanne Holmlund
susanne.holmlund@st.nu
060-197278

foto
Sören Walldin
soren.wallidin@st.nu
060-197181

Publicerad 26 juli 2008
Uppdaterad 4 mars 2009

SUNDSVALLS TIDNING

Långkörare sätter fart på musikveckan i Stöde

På måndag öppnar Stöde musikvecka med en tradition tio gånger så gammal som festivalveckan. Då firar Lars Jönsson 30 år som sommarpianist i Stöde kyrka - en pianoaftontradition utan motstycke i våra trakter. Men i år blir ny och oväntad musik.

I våras hade Lars Jönsson en mardröm.

Jag är i Stöde kyrka och ger konsert och presenterar ett stycke av Haydn. Men när jag sätter mig vid pianot och ska spela reser sig publiken upp och går, alla utom tre. När jag frågar varför säger de som är kvar: Ja du vet, folk tycker det är så trevligt när du berättar, men egentligen spelar du samma musik hela tiden.

Även om Haydn, Beethoven och Schumann skrivit nog med pianomusik för tre decennier till (och världsbäst musik till på köpet) tolkades drömmen av en nyvaknen, kallsvettig pianist som att det var dags för något nytt. I år blir det därför amerikansk musik som inte motsvarar förväntningarna. Chick Corea - men inte jazz, utan klassiska småstycken. Astor Piazzolla - men inte tango utan ett klassiskt originalverk. Leonard Bernstein - men inte lättamt Broadway-sväng utan en kärv, mörk och okänd pianosonat.

Det väntar sig ingen att jag ska spela. Man kan inte alltid göra det som ligger bäst till hands och är angenämast: man måste sparka sig själv i häcken ibland, sammanfattar Lars Jönsson.

För fyra-fem år sedan låg det lite i luften att hans långa tradition i Stöde var på väg att rinna ut.

Jag sa aldrig att det var sista gången jag tänkte komma, men jag stod inte på mig för att få fortsätta. Nu däremot, när jag hållit på så här länge, kan jag lika gärna dundra på till hundra, säger han och skrattar.

Numera har han också rollen som konstnärlig ledare för musikveckan. Han gillar att sätta ihop program och planera, och han gillar att bjuda hit gästande musiker och tussa ihop dem i nya ensembler och formationer.

Hit ska man inte bara komma och spela de program man alltid gör. Man ska spela tillsammans. Det är också roligt att visa musiker söderifrån hur vackert Sverige är.

För 30 år sedan var det en 15-årig grabb, uppväxt i Sundsvall men också blockflöjtslev till Stödes eldsjäl Margareta Rudbo, som gav en av sina första soloaftnar. I dag möter man en etablerad konsertpianist, sedan många år bosatt och verksam i Tyskland; pianopedagog vid två musikhögskolor, kammarmusiker och familjefar. Tonåringen har blivit medelålders. Men passionen för musik dröjer kvar.

I höst, från mitten av oktober till slutet av januari, har han fyra (4!) lediga kvällar förutom juluppehållet. Då reser han, ensam och med kolleger, runt i Tyskland på en energislukande turné. Samtidigt måste han sköta sina

elever vid musikhögskolorna i Stuttgart och Frankfurt, vilket betyder ständigt resande.

Jag tycker det är kul att spela. Det är det bästa jag vet. Jag har heller inga problem med att resa; att sitta på ett tåg och läsa i sex timmar. Men man måste vara organiserad för att det ska gå.

Det stora problemet är inte orken utan familjen, inte minst 3-åriga sonen Nikolai.

Till hösten ska vi organisera om så att jag kan vara mer med honom när jag är hemma. Inte minst för hans tvåspråkighet: om jag ska lära honom svenska måste vi ju få tid att prata, säger Lars Jönsson.

Han ångrar inte att han flyttade till Tyskland: han är hemma där, även om det inte är hans hemland. Att vara svensk i Tyskland är inga problem.

Men efter ett tag märker man att tyskarna inte alls ser på vår kultur som vi själva upplever den. Till exempel går det knappt att hitta en svensk dikt där vintern är huvudobjekt; vi skriver om sommaren och våren. Men vintern är det tyskarna mest förknippar oss med. Å andra sidan handlar alla tyska dikter om vin, inte öl.

Några av våra tyska gäster i Stöde har också varit förvånade över att vi svenskar skrattar och är så glada. De har ju sett Ingmar Bergman-filmer, säger Lars Jönsson.

Men svensk musik går hem i Tyskland. Själv har Lars Jönsson låtit tyska sångelever sjunga Ture Rangström och Wilhelm Stenhammar på svenska och gläds åt resultatet. I år har han också japanska gästmusiker att sälja in Sverige och Stöde till.

Med hans spel och energi är det säkert inga problem.